

Українська радянська енциклопедія: в 12 т. – Т. 9. – 2-е вид. – К., 1983. – С. 391.

60. Різниченко Володимир Васильович // Український радянський енциклопедичний словник / редкол. А.В. Кудрицький (відп. ред.). – Т. 3. – 2-ге вид. – К., 1986. – С. 103.

61. Студенець Н. Марія Новицька. Життєвий шлях і наукова діяльність (до 110-річчя з дня народження) / Н. Студенець // Студії мистецтвознавчі. – К., 2005. – Ч. 3(11). – С. 103–106.

62. Сыченкова Л. Федор Иванович Шмит: жизнь и судьба научного наследия / Л. Сыченкова // Рубеж (альманах социальных исследований). – 1999. – № 13–14. – С. 89–103.

63. Українська діаспора в Російській Федерації: історико-культурна спадщина / Горбик В.О. (кер.), Герасимчук В.С., Даниленко В.М. та ін.; Інститут історії України НАН України. – К.: [б. в.], 2011. – 275 с.

64. Уривок з промоційної праці М. Новицької «Гаптарські майстерні на Україні середини XVIII ст.» // Студії мистецтвознавчі. – К., 2005. – Ч. 3(11). – С. 114–122.

65. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України (далі ЦДАВО України), ф. 166, оп. 6, спр. 3426, 56 арк.

66. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 6, спр. 3436, 4 арк.

67. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 8, спр. 443, 372 арк.

68. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 10, спр. 1382, 53 арк.

69. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 10, спр. 1397, 43 арк.

70. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 12, спр. 3667/1-2, 37 арк.

71. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 12, спр. 4559, 15 арк.

72. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 12, спр. 5033, 12 арк.

73. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 12, спр. 7155, 9 арк.

74. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 12, спр. 7192, 9 арк.

75. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 12, спр. 7370, 9 арк.

76. Чистотинова С. Федор Иванович Шмит / С. Чистотинова. – М.: Дело, 1994. – 205 с.

77. Чорна Л.О. Из когорты поверженных имен репрессованных украинцев: Анатолий Зиновийович Носів / Л.О. Чорна // Гуржівські історичні читання. – Черкаси, 2011. – Вип. 4. – С. 115–117.

78. Шовкопляс Г. М. Сильвестр Сильвестрович Магура (1897–1937) / Г.М. Шовкопляс // Археологія. – 1992. – № 1. – С. 109–115.

79. Щербаківський Д. Українські дерев'яні церкви. Короткий огляд розробки питання / Д. Щербаківський // Збірник Секції мистецтв [Українського Наукового Товариства]. – К., 1921. – Зб. 1. – С. 80–102.

80. Щербань Т. Видатний український фольклорист і етнограф: (до 125-річчя від дня народження акад. Андрія Лободи) / Т. Щербань // Народна творчість та етнографія. – 1996. – № 5/6. – С. 3–9.

81. Юркова О. Наукова атестація істориків в Україні: нормативна база та особливості захисту дисертацій (друга половина 1920-х – 1941 рр.) / Оксана Юркова // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. – К., 2010. – Вип. 19. – Ч. 2. – С. 137–153.

82. Яненко А. Захист промоційної праці Кирила Коршака «До питання про зародки обміну в первісному суспільстві на Україні» у контексті методологічної дискусії першої половини 1930-х рр. / Анна Яненко // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – Львів, 2014. – Вип. 18. – (У друці).

83. Яненко А.С. Підготовка та підвищення кваліфікації археологічних кадрів при музеях УСРР (1920-ті – початок 1930-х років) / А.С. Яненко, С.В. Тарнавська // Сіверщина в історії України. – 2012. – Вип. 5. – С. 363–367.

84. Ясь О. Кордиш-Головко Неоніла Леонтіївна / О. Ясь // Українські історики ХХ століття: Біобібліографічний довідник. – К., 2004. – Вип. 2, ч. 2. – С. 207–208. – (Серія «Українські історики»).

85. Réau L. L'art russe, des origines à Pierre le Grand / Louis Réau. – Vol. 1. – Paris: Henri Laurens, 1921. – 387 p.

Яненко А.С. Подготовка музейных работников в аспирантуре Всеукраинского исторического музея им. Т.Г. Шевченко во второй половине 1920-х – начале 1930-х гг.

В статье на основе архивных источников рассматриваются основные принципы деятельности и персональный состав аспирантуры Всеукраинского исторического музея им. Т. Г. Шевченко в контексте трансформации подготовки музейных кадров в течение второй половины 1920-х – начале 1930-х гг. Приведены биографические сведения об аспирантах музея, в частности о С.С. Магуре, Т.А. Мешковской, К.Е. Коршаке, А.Г. Слюсарском и др.

Ключевые слова: Всеукраинский исторический музей им. Т.Г. Шевченко, музейная аспирантура, УССР.

Yanenko A. S. Training of museum staff in postgraduate course of Taras Shevchenko All-Ukrainian History Museum in Kyiv in the second half of the 1920s – early 1930s years

In the article basic activity principles and personal membership of postgraduate course of Taras Shevchenko All-Ukrainian History Museum in Kyiv are discussed in the movement of transformation of museum staff training system in the second half of the 1920s – early 1930s years on the bases of archive materials. The biographical information about postgraduate museum staff, in particular about Sylvestr Magura, Tetyana Mishkivska, Kyrylo Korshak, Antin Slyusarskyj, is given.

Key words: Taras Shevchenko All-Ukrainian History Museum in Kyiv, museum postgraduate course, the Soviet Ukrainian.

09.03.2015 p.

УДК 930.2: 929 (477.51) А.В.Верзилов

С.Г. Скоренюк

ДІЯЛЬНІСТЬ А.В. ВЕРЗИЛОВА У СУЧАСНІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ

У статті проаналізована та систематизована література, яка складає інформативний потенціал дослідження історіографічного аспекту діяльності чернігівського міського голови, громадського діяча, історика та краєзнавця А.В. Верзилова (1867–1931).

Ключові слова: А.В. Верзилов, історіографія, Чернігів, міська дума, краєзнавство.

Серед чернігівських краєзнавців, які плідно працювали над дослідженням регіональної історії, одне з чільних місць по праву належить Аркадію Васильовичу Верзилову (1867–1931), який тривалий час був головою Чернігівської міської думи й водночас вивчав минувшину краю. Його життєвий шлях, громадська діяльність та науковий доробок перебували і знаходяться у сфері інтересів дослідників. Втім, обставини його життя й політичний клімат в Російській імперії, а потім СРСР обумовили нерівномірність дослідження життєвого шляху А. Верзилова, його громадсько-політичної та наукової діяльності.

Зазначимо, що характер історіографії досліджуваної проблеми доволі неоднорідний: від поодиноких згадок до побіжного висвітлення біографії чи аналізу окремих публікацій А. Верзилова.

У вивченні життєвого та творчого шляху історика можна виділити три основні етапи: 1) 1889–1928 рр.; 2) 1930 р. – 80-ті рр.; 3) 1990-ті рр. – початок XXI ст. Перший етап пов'язаний з відгуком наукової громадськості на сторінках вітчизняних видань на результати етнографічної, педагогічної, культурно-просвітницької, громадської та наукової діяльності А. Верзилова. Другий етап припадає на тривалий період радянської історіографії. На жаль, після смерті історика 1931 року в радянській історичній науці діяльність А. Верзилова практично не висвітлювалася. Відсутність газетного некрологу обумовлена, перш за все, несприятливою соціально-економічною та політичною ситуацією в країні. На початку 30-х р. XX ст. у місцевій пресі розглядалися зовсім інші проблеми та не згадувалося про діяльність видатного діяча, і тому дата смерті А. Верзилова тривалий час залишалась невідомою.

Третій етап став відлунням серйозних політичних і психологічних зрушень за доби «перебудови» та створення української державності. Він характеризується формуванням нової творчої генерації вітчизняних істориків, опрацюванням і залученням до наукового обігу великого масиву нових джерел та спростуванням застарілих стереотипів новими методологічними підходами. Саме на цьому етапі вивчення внеску А. Верзилова у вітчизняну науку, його ім'я та науковий доробок були повернуті на сторінки наукової літератури. На шпальтах загальноукраїнських і регіональних наукових та науково-популярних видань почали з'являтися статті, присвячені аналізу життя та діяльності А. Верзилова, публікувалися уривки зі спогадів. Автори коротких нарисів життя і діяльності історика О. Юркова [41; 483], Г. Герасимова [5, 74–89; 6, 266], О. Коваль [16, 69–70], Г. Курас [17] за матеріалами вітчизняних архівів в загальних рисах висвітлили науково-педагогічну і громадську діяльність А. Верзилова. Його біограми були вміщені в «Енциклопедії історії України» [41, 483], «Енциклопедії сучасної України» [6, 266], біобібліографічних довідниках «Українські історики XX століття» [5, 74–89], «Українські архівісти (XIX–XX ст.)» [16, 69–70].

Досить плідно вивченням біографії та наукового доробку А. Верзилова займався дослідник Г. Курас. У 1991 р. на V Всеукраїнській конференції «Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України» автор представив розвідку «Український історик та краєзнавець А.В. Верзілов», де у стислій формі оприлюднив невідомі широкому загалу факти біографії історика та наголосив, що «одночасно з

дослідженням на ниві історії краю, вчений відіграв помітну роль в громадському житті» [18]. У статті «А. Верзилов у Чернігівській губернській вченій архівній комісії» [19], опублікованій у часописі «Сіверянський архів», Г. Курас вперше використав матеріали архіву Української Вільної Академії наук у США, розкрив внесок А. Верзилова у діяльність Чернігівської губернської вченої архівної комісії і зробив висновок що, «А. Верзилов залишив помітний слід в історії Чернігова кінця XIX – першої третини XX ст., був одним з найвидатніших членів Чернігівської архівної комісії і значною мірою сприяв тому, що вона стала однією з провідних наукових інституцій України того часу» [19, 77].

Аналізу краєзнавчої та наукової діяльності вченого на Чернігівщині присвячені студії О. Коваленка [11; 15, 108]. Варто зауважити, що деякі неопубліковані А. Верзиловим праці, що мають безпосереднє відношення до історії Чернігівщини, були підготовлені до друку та оприлюднені О. Коваленком на сторінках «Сіверянського літопису» [15].

Деякі аспекти краєзнавчої та педагогічної діяльності А. Верзилова висвітлено у кандидатській дисертації В. Ткаченка «Розвиток історичного краєзнавства на Чернігівщині у 20-30-х рр. XX ст.» [36]. Автор окреслив основні форми, методи і напрями історико-краєзнавчої роботи на Чернігівщині у 20-30-х рр. XX ст., в якій активну участь брав А. Верзилов. В. Ткаченку належить також низка статей з цієї тематики. Окрема розвідка автора присвячена Чернігівському науковому товариству, до якого належав краєзнавець [35]. Варто зазначити, що автору вдалося натрапити на документ, в якому зазначалося, що всі члени Товариства «буржуазно-націоналістичні, класово-ворожі елементи» та «проводять свою шкідницьку діяльність у боротьбі проти Радвлади» [35, 56]. Якби не смерть А. Верзилова 14 липня 1931 р. від тяжкої недуги, йому б не вдалося уникнути жажливої участі багатьох українських науковців часів тотальних репресій, допитів і переслідувань. Унікальні відомості про політичну позицію інтелігенції в Україні, до якої належав А. Верзилов, містить монографія В. Даниленка «Українська інтелігенція і влада: Зведення секретного відділу ДПУ УСРР 1927–1929 рр.» [38, 92]. Рідкісні документи передають дух тоталітарної епохи, назрівання масових політичних розправ над українською інтелігенцією, катастрофи Голодомору, Великого терору.

Громадсько-політична робота А. Верзилова на межі XIX–XX ст. побіжно згадується у працях В. Руденка [26, 9], Л. Бінковської [2, 4], Т. Демченко [7, 125–127; 8, 27–35; 9, 100–108; 10, 11–19], присвячених розвитку національно-визвольного руху та діяльності органів місцевого самоврядування на Чернігівщині.

Певну увагу А. Верзилову, як одному із засновників потужної просвітницької організації «Громада», а пізніше – члену товариства «Просвіта», приділено у дисертаційному дослідженні Ю. Русанова «Чернігівська «Громада» в українському національно-культурному русі у другій половині XIX – початку XX століття: історіографічний аспект» [27]. Окрім дисертації Ю. Русанову також належить низка статей з цієї тематики [28, 7–10; 29, 61–62].

Громадсько-політична діяльність А. Верзилова напередодні та під час Української революції частково розкривається у працях О. Музичко [22, 40, 44], Г. Самойленка [30, 7; 31, 156], С. Сергєєвої [32, 52–54], Н. Населевець [23], Г. Белікової [1], В. Борисенка [3, 30]. Заслуговує на увагу розвідка С. Іваницької «Участь чернігівських лібералів у центральних структурах партії Народної свободи (1905–1917 рр.)» [12, 135, 149, 152]. Авторка зробила ґрунтовний аналіз діяльності партії кадетів, показала взаємовідносини її чернігівських представників із владними структурами, в тому числі й А. Верзилова.

Про взаємини А. Верзилова з В. Антоновичем, Б. Грінченком, М. Коцюбинським, І. Шрагом, М. Грушевським, іншими культурними діячами й політичними лідерами згадується у працях О. Оглоблина [24, 13], Г. Самойленка [30, 7; 31, 156], Н. Населевець [23], О. Музичко [22, 40, 44], О. Рахна [25, 146], С. Сергєєвої [32, 52–54], І. Верби [4, 32], А. Трубайчука [37, 66–67], Г. Белікової [1], Н. Ципляк [39, 100].

Серед усього масиву наукової літератури передусім слід виокремити праці, присвячені безпосередньо життєвому шляху та громадській діяльності А. Верзилова. 2002 року з нагоди 135-річчя від дня його народження у «Сіверянському літописі» вийшла стаття О. Ісаєнко «Доповідь у міській думі» [13, 108–110], у якій авторка проаналізувала життєвий шлях громадського діяча та визначила його роль і значення в діяльності органів місцевого самоврядування наприкінці XIX ст. Діяльності А. Верзилова на чолі міського самоуправління Чернігова присвятили свої публікації Л. Бінковська [2, 4], Г. Курас [17; 18; 19], В. Руденко [26, 9].

Публіцистична діяльність А. Верзилова фрагментарно простежена у публікації І. Старовойтенко [34, 17–43] на прикладі аналізу матеріалів першої щоденної української газети «Громадська думка». Роль А. Верзилова в діяльності Чернігівської громадської бібліотеки та його вагомий внесок у збереження освітньо-культурних закладів міста розкривається в дослідженні І. Скорської [33, 119].

Заслуговує на увагу архів Лесі Українки та її родини, віднайдений нещодавно у Слов'янській

бібліотеці в Празі, який донедавна вважався втраченим. Він містить понад тисячу кореспонденцій, частина з яких увійшла до збірки «Листи так довго йдуть... Знадоби архіву Лесі Українки в Слов'янській бібліотеці у Празі». Книга видана завдяки ініціативі та фінансуванню Союзу Українок Америки. Наведена епістолярна спадщина охоплює 1888–1945 рр. Запропонована добірка дозволяє побачити в новому світлі А. Верзилова як одного з товаришів Лесі Українки та її родини за часів навчання в Київському університеті Св. Володимира [20, 128–130].

Дослідники регіональної історії та археології А. Карнабед [14, 24, 27], Л. Ясновська [42; 43], О. Черненко [40], вивчаючи наукові заклади й установи, що сприяли охороні та збереженню пам'яток історії та культури кінця XIX – початку XX ст., у своїх працях побіжно відобразили археологічну та пам'яткоохоронну діяльність А. Верзилова, визначили його внесок в організацію і проведення Всеросійських археологічних з'їздів на початку XX ст.

Отже, здійснений аналіз засвідчує наявність наукових праць, у яких висвітлюються окремі аспекти життя та діяльності А. Верзилова. Однак в українській історіографії відсутнє ґрунтовне комплексне дослідження його життєвого шляху, громадсько-політичної й наукової діяльності, що й обумовило вибір теми даної публікації.

Посилання

1. Белікова Г. Іван Рашевський – відомий і невідомий / Г. Белікова // Сіверянський літопис. – 1999. – № 1. – С. 26–61.
2. Бінковська Л. Кавалер орденів св. Анни та Станіслава, або Під таємним оком поліції: Постаті: Мер і засновник «Просвіти» / Л. Бінковська // Чернігівські відомості. – 2003. – 10 січня – С. 4.
3. Борисенко В.Й. Суспільно-політична діяльність учителів і учнівської молоді України в 1900 – першій половині 1907 рр. / В.Й. Борисенко, Г.А. Непорожня. – К., 2002. – 149 с.
4. Верба І. Михайло Грушевський. / І. Верба, Ю. Шаповал – К.: Видавничий Дім «Альтернативи», 2005. – 352 с.
5. Герасимова Г. Верзілов А.В. / Г. Герасимова // Українські історики XX століття: [біобібліографічний довідник]. – К., 2004. – Вип. 2, част. 2. – С. 74–89.
6. Герасимова Г.П. Верзілов Аркадій Васильович / Г.П. Герасимова // Енциклопедія сучасної України. – Т. 4: В–Воч. – К., 2005. – 699 с.
7. Демченко Т. Життя в іншій формі / Т. Демченко // Сіверянський літопис. – 1998. – № 4. – С. 125–127.
8. Демченко Т. Чернігівська міська дума у 1905 році / Т. Демченко // Сіверянський літопис. – 2005. – № 6. – С. 27–35.
9. Демченко Т. Список міліціонерів: епізод з історії революційного протистояння у Чернігові 1905 року / Т. Демченко // Сіверянський літопис. – 2006. – № 4. – С. 100–108.
10. Демченко Т. До історії Чернігівської міської думи в жовтні 1905 р. / Т. Демченко, О. Тарасенко // Сіверянський літопис. – 2006. – № 2. – С. 11–19.
11. Дубровський В. Пожежа 1750 року в Старому Чернігові / [Підготовка до друку та передмова О. Коваленка і Т. Вороніної] // Сіверянський літопис. – 1997. – № 6. – С. 154–166.
12. Іваницька С. Участь чернігівських лібералів у центральних структурах партії Народної свободи / С. Іваницька // Шрагівські читання: збірник статей і матеріалів. – Чернігів,

2014. – Вип. 3. – С. 134–154.

13. Ісаєнко О. Доповідь у міській думі: (До 135-річчя від дня народження А.В. Верзілова / О. Ісаєнко // Сіверянський літопис. – 2002. – № 6. – С. 108–110.

14. Карнабед А. Таємниці Болдиних гір / А. Карнабед // Сіверянський літопис. – 1995. – № 6. – С. 12–27.

15. Коваленко О. Чернігів та його округа очима Аркадія Верзілова / О. Коваленко // Скарбниця української культури: збірник наукових праць. – Чернігів, 2007–2008. – Вип. 10. – С. 108–116.

16. Коваль О. Верзілов Аркадій Васильович / О. Коваль // Українські архівісти: Біобібліографічний довідник. – К., 1999. – Вип. 1. – С. 69–70.

17. Курас Г. Громадський діяч, краєзнавець / Г. Курас // Деснянська правда. – 1990. – 27 липня. – С. 3.

18. Курас Г.М. Український історик та краєзнавець А.В. Верзілов (1867–1931) / Г.М. Курас // V Всеукраїнська конференція «Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України (жовтень 1991 р.):» Тези доповідей і повідомлень – К.–Кам'янець-Подільський, 1991. – С. 66–67.

19. Курас Г.М. А. Верзілов у Чернігівській губернській вченій архівній комісії / Г.М. Курас // Сіверянський архів. – 2007. – Вип. 1. – С. 72–78.

20. Листи так довго йдуть... Знадоба архіву Лесі Українки у Слов'янській бібліотеці у Празі. – К., 2003. – 308 с.

21. Листи Олександра Кониського до Іллі Шрага. – Чернігів, 2011. – 210 с.

22. Музичко О. І.Л. Шраг в історії співпраці Одеської та Чернігівської українських громад / О. Музичко // Шрагівські читання: збірник статей і матеріалів. – Чернігів, 2014. – Вип. 3. – С. 40–50. 23. Населевець Н. Листи Б. Грінченка / Н. Населевець // Сіверянський літопис. – 1997. – № 1–2. – С. 156–159.

24. Оглоблин О. Володимир Антонович та його історична школа / О. Оглоблин // 125 років київської української академічної традиції 1861–1986. – Нью-Йорк, 1993. – С. 13.

25. Рахно О. Листи Олександра Русова до Іллі Шрага / О. Рахно // Сіверянський літопис. – 1999. – № 2. – С. 142–147.

26. Руденок В. Опальний голова з «Анною» і «Станіславом» / В. Руденок // Чернігівські відомості. – 2002. – 29 березня. – С. 9.

27. Русанов Ю.А. Чернігівська «Громада» в українському національно-культурному русі у другій половині XIX – початку XX століття: історіографічний аспект дис. ... кандидата іст. наук: 07.00.06 / Ю.А. Русанов. – К., 1995. – 179 с.

28. Русанов Ю. До історії Чернігівської громади / Ю. Русанов // Сіверянський літопис. – 1996. – № 6. – С. 7–10.

29. Русанов Ю. Чернігівська громада в громадському русі XIX – початку XX ст. в Україні / Ю. Русанов // Сіверянський літопис. – 1995. – № 3. – С. 61–62.

30. Самойленко Г. Громадсько-культурне та літературне життя в Чернігові у кінці XIX – на початку XX ст. / Г. Самойленко. – Ніжин: ТОВ «Наука-Сервіс», 1999. – 110 с.

31. Самойленко Г. На терені українства / Г. Самойленко // Сіверянський літопис. – 1999. – № 3. – С. 156–158.

32. Сергєєва С. Громадсько-політична діяльність І. Шрага в контексті подій Української революції на Чернігівщині (1917–1919 рр.) / С. Сергєєва // Шрагівські читання: збірник статей і матеріалів. – Чернігів, 2014. – Вип. 3. – С. 51–60.

33. Сікорська І. Роль меценатства та благодійності у становленні бібліотеки / І. Сікорська // Сіверянський літопис. – 1998. – № 3. – С. 119–122.

34. Старовойтенко І. Чернігів та Чернігівщина у віддзеркаленні матеріалів першої щоденної української газети Наддніпрянщини «Громадська думка» (1906 р.) // Шрагівські читання: збірник статей і матеріалів. – Чернігів, 2012. – Вип. 2. – С. 17–43.

35. Ткаченко В. Чернігівське наукове товариство у контексті національного відродження України 20-х років / В. Ткаченко,

М. Ігнатенко // Сіверянський літопис. – 1995. – № 2. – С. 54–57.

36. Ткаченко В.В. Розвиток історичного краєзнавства на Чернігівщині у 20–30-х рр. XX ст.: дис. ... кандидата іст. наук: 07.00.01 / В.В. Ткаченко. – Чернігів, 1995. – 178 с.

37. Трубайчук А. Михайло Грушевський, його сподвижники й опоненти / А. Трубайчук, Г. Стрельський. – К.: Четверта хвиля, 1996. – 192 с.

38. Українська інтелігенція і влада: зведення секретного відділу ДПУ УСРР 1927–1929 рр. / [Упорядн. В.М. Даниленко]. – К.: Темпора, 2012. – 756 с.

39. Ципляк Н. Участь чернігівських семінаристів у громадсько-політичному житті наприкінці XIX – на початку XX ст. / Н. Ципляк // Шрагівські читання: збірник статей і матеріалів. – Чернігів, 2014. – Вип. 3. – С. 96–103.

40. Черненко О. Археологічні дослідження П.М. Добровольського на Чернігово-Сіверщині / О. Черненко, Л. Ясновська // Сіверянський літопис. – 1999. – № 5. – С. 34–40.

41. Юркова О.В. Верзілов (Верзілов) Аркадій Васильович. / О.В. Юркова // Енциклопедія історії України. – Т. 1: А–В. – К., 2003. – 688 с.

42. Ясновська Л. Участь чернігівців у підготовці та проведенні XIV Всеросійського Археологічного з'їзду // Шрагівські читання: збірник статей і матеріалів. – Чернігів, 2012. – Вип. 2. – С. 128–136.

43. Ясновська Л. Дослідження літописних міст Чернігівщини співробітниками Імператорської археологічної комісії // Шрагівські читання: збірник статей і матеріалів. – Чернігів, 2012. – Вип. 2. – С. 128–136.

Скоренок С.Г. Деятельность А.В. Верзілова в современной историографии

В статье проанализирована и систематизирована литература, которая составляет информативный потенциал исследования историографического аспекта деятельности председателя Черниговской городской думы, общественного деятеля, историка и краеведа А.В. Верзілова (1867–1931).

Ключевые слова: А.В. Верзілов, историография, Чернигов, городская дума, краеведение.

Skorenok S.H. The activity of Arkadiy Verzilov in modern historiography

The article analyzed and systematized the literature, which composes the informative potential of the historiographical aspect of the research of the activity of Arkadiy Verzilov (1867–1931) – the chairman of the Chernihiv City Council, public figure, the historian and the ethnographer.

Key words: Arkadiy Verzilov, historiography, Chernihiv City, city Council, ethnography.

18.03.2015 p.